

Preek Lukas 1:26-37

Broeders en zusters, gemeente,

We leven weer in de Adventstijd. De tijd voorafgaand aan het kerstfeest en we als gemeente van Christus extra willen stilstaan bij de komst van de Here Jezus Christus naar de aarde. Omdat nog niet zo lang geleden iemand uit de gemeente mij vroeg om eens te preken over Gods leiding in je leven, wil ik die twee onderwerpen bij elkaar brengen. Advent, we kijken naar de aankondiging van Jezus' geboorte. Maar als er ergens in de bijbel duidelijk sprake is van een plan van God, dan is dat hier wel, in de geschiedenis voorafgaand aan de geboorte van Jezus. Voorafgaand aan de verschijning van de engel Gabriël aan Maria, is Gabriël ook al verschenen, toen aan Zacharias, de vader van Johannes de Doper. Ook al zo'n wonderlijke geschiedenis, twee bejaarde mensen, die op hun oude dag toch nog vader en moeder mochten worden. Wonderlijk, dat Elizabeth zwanger raakte, wonderlijk ook dat Zacharias er het zwijgen toe deed, al die maanden voorafgaand aan de geboorte van zijn zoon Johannes.

En nu verschijnt de engel Gabriël voor de tweede keer om een geboorte aan te kondigen. Maria, waarschijnlijk heette ze Mirjam, een jong meisje nog, waarschijnlijk een jaar of 16, de ondertrouwde vrouw van de timmerman Jozef, zal zwanger worden. Maar het meest wonderlijke is wel dat deze zwangerschap zal gaan plaatsvinden zonder mannelijke tussenkomst. Dat geloof je toch gewoon niet? Nou inderdaad....., daar had Jozef het ook knap moeilijk mee. Hij zag geen andere oplossing dan z'n overspelige vriendinnetje stilletjes te verlaten. Er was dan ook nog een keer een engel nodig om Jozef te overtuigen dat hij gerust met Maria mocht trouwen, ze was zwanger omdat de Heilige Geest haar had overschaduwde. Wat wil je, als er zoiets bovennatuurlijks gebeurt, als het feit dat God de gedaante van een mens aanneemt, dan kan het toch ook niet anders of de conceptie en de geboorte zullen ook op een bovennatuurlijke manier plaatsvinden. Om echt mens te zijn is er een menselijke moeder nodig. Maar als Jezus ook echt God is, dan kan z'n vader geen gewoon mens zijn. Een zeer bijzonder gebeuren, maar ook heel bijzonder hoe er vanuit de hemel wordt ingegrepen en zelfs natuurwetten worden doorbroken.

Ik neem aan dat we allemaal wel vinden – dat als we het over de leiding van God in een mensenleven hebben – het hier wel om een zeer zeldzame situatie gaat. En dat

komt omdat hier Gods heilsplan voor de wereld en Gods plan met het leven van gewone mensen elkaar als het ware kruisen.

ik zal proberen uit te leggen wat ik bedoel.

Als we het hebben over Gods wil, dan moeten we onderscheid maken tussen de verschillende manieren waarop de bijbel over Gods wil spreekt. In de eerste plaats is er wat ik net al Gods heilsplan noemde. Dat is het grote plan van God met de wereld dat vast ligt. Daarbij mag je denken aan de schepping van de aarde. God heeft zich voorgenomen dat er een prachtige wereld komt met dieren en mensen die in perfecte harmonie zullen leven met Hem en met elkaar. Dat plan gaat er zeker komen. Sinds de zondeval van de mens heeft God zich voorgenomen de mens te bevrijden uit z'n verloren positie. Daarvoor is de komst van Christus nodig. De geboorte, de kruisdood, de opstanding, de hemelvaart en de wederkomst van Christus maken allemaal deel uit van Gods grote heilsplan. Die gebeurtenissen zijn al gebeurd, of ze gaan nog zeker gebeuren. Ze liggen vast in Gods heilsplan. Daar kan geen mens iets aan veranderen. Gods heilsplan is onvoorwaardelijk.

Maar naast Gods heilsplan is er ook nog zoiets als Gods algemene wil, Gods verlangen voor alle mensen. Daarbij mag je denken aan Gods geboden. God wil dat wij leven naar zijn geboden. God wil graag dat we geloven in de Here Jezus en behouden worden. Maar hiervoor geldt niet dat het onvoorwaardelijk vastligt. Of wij al of niet naar Gods geboden leven heeft te maken met onze eigen keuzes. Gods wil is dat wij gehoorzamen, maar je kunt moeilijk zeggen dat hierin Gods wil altijd gebeurt. Wij mensen zijn vaak ongehoorzaam en doen niet wat God wil.

En dat geldt ook voor onze redding. God wil dat alle mensen behouden worden, dat is Zijn verlangen. Maar als wij mensen weigeren ons te bekeren gebeuren er dingen die God liever helemaal niet heeft gewild. Je kunt niet zeggen dat het verloren gaan van mensen door God is gewild, gepredestineerd met een moeilijk woord. God geeft ons keuzes en Hij neemt onze keuzes heel serieus.

Behalve Gods heilsplan dat vastligt en Gods algemene wil voor alle mensen, waar de mens een eigen keuze heeft, is er ook nog zoiets als een persoonlijk plan: Gods plan met jouw persoonlijk leven. In de bijbel komen we een aantal situaties tegen waar dat plan van God met iemands leven duidelijk zichtbaar wordt. Dat zie je bijvoorbeeld bij Jozef. In zijn leven gebeuren zondige dingen. Z'n vader Jakob trekt hem voor zodat z'n broers een hekel aan hem krijgen. Dat was fout van Jakob en niet Gods wil. Z'n

broers verkopen Jozef als slaaf. Dat was fout van de broers en niet Gods wil. Jozef wordt slaaf van Potifar, maar diens vrouw probeert Jozef tot overspel over te halen. Dat was fout van deze vrouw en niet Gods wil. Het gevolg van deze aaneenschakeling van zonden is dat Jozef onterecht in de gevangenis terecht komt. Maar uiteindelijk wordt Jozef wel onderkoning in Egypte en kan hij na de ontmoeting met z'n broers zeggen: *Weest nu niet verdrietig en ziet er niet zo ontsteld uit, omdat gij mij hierheen verkocht hebt, want om u in het leven te behouden heeft God mij voor u uitgezonden....(Gen.45)*. Gods plan met Jozef is dat hij Gods volk de hongersnood zal laten overleven en alle foute keuzes van mensen neemt God op in Zijn plan om uiteindelijk dat doel te bereiken. En daarbij blijven de keuze van Jakob om Jozef voor te trekken, en de keuze van de broers om Jozef te verkopen en de keuze van mevrouw Potifar om Jozef het bed in te lokken foute keuzes waar ze ten volle verantwoordelijk voor blijven. God speelt als het ware in op de beslissingen van mensen om Zijn volk te brengen waar Hij wil.

En hoe kan het anders, ook rondom de geboorte van Jezus zien we dat de grote Regisseur allerlei menselijke beslissingen laat meespelen om Zijn grote plan in vervulling te laten gaan. Een complete volkstelling moest er aan te pas komen om Jozef en Maria vanuit Nazareth in Bethlehem de stad van David te krijgen. De beslissing van Herodes tot de kindermoord moest ervoor zorgen dat Jezus naar Egypte vluchtte zodat oude bijbelwoorden in vervulling zouden gaan.

En iets soortgelijks zien we ook bij de gevangenneming van de Heer Jezus. Het verraad van Judas, het ongeloof van de Joodse leiders, het oneerlijke rechtspreken van Pilatus, al die verkeerde menselijke dingen worden door God in zijn plan opgenomen, om uiteindelijk in vervulling te laten gaan wat Hij van plan was te doen. Hij wilde in Zijn Zoon alle zonden van de mensheid wegdragen aan het kruis van Golgotha. *Om onze overtredingen doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem....(Jesaja 53)*.

Nu mag je gerust zeggen dat de gebeurtenissen rondom Jozef en Jezus horen bij Gods grote heilsplan. God heeft met de nakomelingen van Abraham, Izaäk en Jakob een bijzonder plan. Er moest een volk komen die de Messias verwachtte. En dat God die gebeurtenissen op een bijzondere manier heeft bestuurd is bijna vanzelfsprekend.

Maar de vraag is nu of er ook zoiets bestaat als een blauwdruk, een plan voor ieder van ons persoonlijk, voor ieder individu. Heeft God met ieder van ons een exact plan klaar liggen en is het aan ons om dat plan te ontdekken? Of dat echt helemaal zo vast ligt is nog maar de vraag....

We mogen in ieder geval vanuit de bijbel concluderen dat God ons heeft geschapen en gewild. Hij maakte ons als unieke mensen. We hebben unieke eigenschappen, een uniek karakter, een uniek uiterlijk, unieke gaven en talenten. Zoals jij is er echt maar één. Jij bent wie je bent en omdat God je gewild heeft mag je daar tevreden mee zijn! Maar wat wil God nu van jou persoonlijk?

In de allereerste plaats wil Hij dat je Hem kent. Dat je Hem liefhebt. En je kunt de Here God echt alleen maar kennen dankzij Jezus Christus. Door geloof in Hem ontstaat er een relatie met God. En als gelovige mag je de Heilige Geest ontvangen, en door de Heilige Geest wordt je door God gevormd, gelijkvormig gemaakt aan het beeld van Christus. Dat is het eerste! Wat wil God van jou? Hij wil dat je Hem kent en met Hem leeft. Heel simpel. Het heeft geen enkele zin om over Gods plan te praten als je deze stap overslaat. Je kunt alleen maar tot Gods doel met je leven komen als je Jezus Christus aanvaardt in je leven als Heer. En dat betekent dus ook dat je probeert te leven in overeenstemming met Zijn bedoelingen. En daarbij speelt de bijbel een cruciale rol. Heel veel over Gods wil met je leven kun je uit de bijbel afleiden. Je mag de bijbel en Gods geboden als veilige bakens zien, waarbinnen het leven goed is. Gods geboden zijn er niet om ons te beknellen, maar juist om ons te beschermen. Net zoals verkeersregels er zijn om ons leven te beschermen. Een rood verkeerslicht is er niet om ons te pesten, al lijkt het wel dat sommige mopperaars in het verkeer dat denken, maar om ons te beschermen. Simpele regels als rechts houden, voorrang verlenen als je van rechts komt, maken het mogelijk om veilig door het verkeer te gaan. En zo mogen we de geboden van God ook zien. Niet stelen, niet doden, niet vreemdgaan, niet liegen, geen afgoden dienen, zijn Gods veilige bakens. Bij al die dingen hoef je jezelf echt niet af te vragen wat Gods bedoeling is, dat heeft Hij allang gezegd. Als we zoeken naar Gods plan voor ons leven dan is onze eerste verantwoordelijkheid dat we vandaag met Hem leven! Gewoon elke dag met Hem wandelen. De houding van Maria, toen zij hoorde dat ze zwanger zou worden, mag ons ten voorbeeld zijn: *zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord (Luk. 1:38)*. Maria vertrouwde zichzelf toe aan God. Ze wist het, Hij heeft de touwtjes in handen.

En als het zo is dat God zelfs zondige beslissingen van mensen in Zijn plan kan opnemen, dan hoeven we ook niet zo bang te zijn of we wel volgens Zijn plan leven. Hij zal, als we met Hem leven, ons heus wel brengen op de plaats waar Hij ons hebben wil. Daar mag je best ontspannen mee omgaan.

Maar dan blijft het natuurlijk nog wel zo, dat er een heleboel beslissingen zijn te nemen waarin we Gods leiding graag zouden ontvangen. Met wie zal ik een relatie aangaan? Welke studie ga ik volgen? Waar ga ik wonen? Welke baan neem ik? Wil God misschien dat ik afzie van een goed betaalde baan en dat ik me fulltime ga inzetten voor de uitbreiding van zijn Koninkrijk. Naar alle waarschijnlijkheid zal God niet zoals bij Maria een engel sturen om te vertellen wat je moet doen. Maar hoe maakt Hij dan zijn plannen aan mij bekend.

Ik noemde net al de bijbel als wegwijzer. Het is bekend dat God mensen wel eens een bijbeltekst ingeeft. Ik weet ook voorbeelden van mensen die hun bijbel opensloegen en dat er als het ware een bijbeltekst uitspringt die precies antwoord geeft op de vraag waar iemand mee zit. Heel soms gebeurt dat, maar er schuilt ook wel een gevaar in. De bijbel is geen 'toverboek' en alleen afgaan op een op die manier ontdekte bijbeltekst is nogal risicovol. Vaker gebeurt het dat God tot je spreekt door middel van een bijbelgedeelte waar je oog toevallig opvalt, of door middel van een preek die precies een antwoord is op jouw vragen. Ook komt het voor dat God binnen korte tijd een aantal keren je in aanraking brengt met dezelfde bijbeltekst.

Graag wil ik iets vertellen over hoe God ooit in mijn eigen leven de bijbel heeft gebruikt om Zijn weg te wijzen. Toen Marja en ik in 1991 bij Agapè gingen werken kregen wij de bijbeltekst mee uit 1 Cor. 15:58: *weest standvastig, onwankelbaar, te allen tijde overvloedig in het werk des Heren, wetende dat uw arbeid niet vergeefs is in de Here.*

Deze tekst schreef ik voor in mijn bijbel en mijn oudste dochter heeft de tekst voor mij gekaligrafeerd en boven m'n bureau gehangen. Jarenlang was deze tekst een inspiratie om van harte God te dienen. Toen het beroep van de VEG Oldebroek kwam was dat ook voor ons en ook voor de gemeente een zaak van gebed. We ontvingen in eerste instantie geen duidelijk antwoord, maar we hebben de clickfactor als leiding gezien. Toen ik hier bevestigd werd in de gemeente, zag ik hoe dat toeging bij de ouderlingen die toen ook bevestigd werden. Handoplegging en een tekst meegeven.

Mooi. Toen ik dat zo zag gebeuren, dacht ik, wat zou het mooi zijn als ik nu 1 Cor. 15:58 zou meekrijgen. Op het moment dat ik dat dacht, dacht mijn oudste dochter precies hetzelfde. Toen even daarna dominee Kruithof mij de handen oplegde ging er een schok door me heen. Hij sprak de woorden uit van 1 Cor. 15:58. Later hoorde ik dat hij de hele week een andere tekst in gedachte had, maar uiteindelijk hiervoor heeft gekozen. Toevallig? Voor mij niet. Ik heb hierin het antwoord van God ervaren: ga maar, ik ga met je mee, vertrouw er maar op dat het niet vergeefs is wat je doet.

Maar God geeft naast de bijbel ook andere middelen. We mogen God bidden of Hij ons leven bestuurt door gebeurtenissen in je leven. Hoe vaak heb je niet dat je zogenaamd toevallig iemand ontmoet, of dat je oog op een advertentie valt van een vacature, of dat je een kamer vindt die het mogelijk maakt naar de stad te verhuizen waar je studeert. God stuurt ons leven veel meer door gewone gebeurtenissen heen, dan door gebeurtenissen die we als 'bovennatuurlijk' ervaren.

Bij het zoeken van Gods leiding is het ook verstandig om advies te vragen aan anderen. God plaats mensen in een gemeenschap. De kerk, de gemeente, is de plaats bij uitstek om Gods wil te ontdekken. De gemeente is immers een groep mensen die God kent, Hem aanbidt en Zijn wil zoekt. Als je advies inwint van iemand dan is het verstandig iemand te zoeken die God kent en die jou persoonlijk goed kent en je eerlijk durft te zeggen wat hij of zij vindt. Als jij misschien denkt dat God je voor een bepaalde taak roept in Zijn Koninkrijk, maar het wordt niet bevestigd door anderen, of zelfs afgeraden door oprechte broeders of zusters, dan moet je jezelf echt afvragen of je Gods bedoeling wel goed hebt begrepen.

Wie oprecht met God leeft, gehoorzaam wil zijn aan Gods woord, hoeft niet zo bang te zijn dat hij beslissingen neemt die God niet wil. Je antenne is op God afgestemd en ook je nuchtere verstand waar je de meeste beslissingen meeneemt, wil niks liever dan Gods weg gaan.

Sommigen vragen bij het zoeken naar Gods wil om een teken van God. Als voorbeeld wordt dan Gideon vaak genoemd. Gideon waagde het aan God te vragen of Hij ervoor wilde zorgen dat de dierenhuid die hij op het gras uitspreidde de volgende morgen nat mocht zijn, terwijl het gras droog was. En toen God dat verhoorde, waagde hij het ook nog een keer andersom te vragen. De volgende morgen was de dierenhuid droog terwijl het gras nat was. Gideons handelwijze is geen voorbeeld om na te volgen. Hij wist allang wat God van hem vroeg. Hij moest

het volk Israel bevrijden van de Midjanieten. Zijn vraag om een teken was geen teken van geloof maar van ongeloof. Bovendien waagde hij het om God voor te schrijven hoe Hij z'n leiding moest duidelijk maken. Je mag natuurlijk best God om zijn leiding vragen, maar laat dan aan God over h`e Hij Zijn plannen aan je duidelijk maakt.

God heeft een plan. Ook met jouw leven. En dat plan wordt zichtbaar in de relatie met Hem. Daar begint het mee. Als je met Hem leeft ga je ontdekken welke mogelijkheden Hij in je gelegd heeft om te ontwikkelen en om zodoende met alles wat in je is zichtbaar te maken wie Christus is.

Jouw verantwoordelijkheid is God betrekken bij je leven, op Hem afgestemd zijn. Als je nu niet met Hem leeft, kan Hij zijn plannen niet eens aan je duidelijk maken. Maar als je een voorbeeld neemt aan Maria: *mij geschiede naar uw woord*, dan mag je blijmoedig en vrijmoedig op weg gaan. Stap voor stap. En bidt maar of God je leidt, of de Heilige Geest je vrede wil geven in je hart en in je gedachten over de beslissingen die je neemt. Wie zo op weg gaat zal later terugkijken en ontdekken dat z'n hele leven van door-God-gearrangeerde-toevalligheden aan elkaar hangt. God heeft een plan met jou persoonlijk, zeker. En vertrouw er maar op dat Hij elke stap die jij zet opneemt in dat grote plan van Hem. Hij neemt ons mee naar Zijn toekomst. En daar, als die toekomst werkelijkheid wordt, zullen we ten volle tot onze bestemming zijn gekomen. Geliefd, gewild, beeld van Degene die we die hele weg naar die toekomst toe al hebben liefgehad.

AMEN

November 2014
G.P. Hartkamp
Wapenveld